

การประเมินหลักสูตรการฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือ หลักสูตรผู้กำกับลูกเสือสำรอง
ขั้นความรู้เบื้องต้น ของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ

A EVALUATION OF THE CUB-SCOUT BASIC UNIT LEADER TRAINING COURSE
OF NATIONAL SCOUT ORGANIZATION OF THAILAND

ชิตพล ดีขุนทด¹

Chitapol Deekontod

ทำวิจัยเมื่อ พ.ศ. 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรการฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขั้นความรู้เบื้องต้น ของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือบุคลากรทางการลูกเสือซึ่งใช้หลักสูตรการฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือผู้กำกับลูกเสือสำรอง ขั้นความรู้เบื้องต้น ของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ ในปี พ.ศ. 2566 ได้จากการสุ่มอย่างง่าย ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านลูกเสือจำนวน 5 คน ผู้ให้การฝึกอบรม 20 คน ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 201 คน และผู้บังคับบัญชาของผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 14 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือแบบสอบถามจำนวน 4 ชุด มีค่าความเชื่อมั่น 0.80 ขึ้นไป การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเบย์ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการวิจัยพบว่า 1. ด้านบริบท ในความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2. ด้านปัจจัยนำเข้า ตามความคิดเห็นของผู้ให้และผู้เข้ารับการฝึกอบรม อยู่ในระดับมาก 3. ด้านกระบวนการ ตามความเห็นของผู้ให้และผู้เข้ารับการฝึกอบรม อยู่ในระดับมาก และ 4. ด้านผลผลิต ตามความเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมและผู้บังคับบัญชาของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : 1. ประเมินหลักสูตร 2. ผู้กำกับลูกเสือสำรอง 3. ชิปปโมเดล

¹ ศษ.ม. (หลักสูตรและการสอน) อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

M.Ed. (Curriculum and Instruction). Lecturer , Faculty of Education, Vongchavalitkul University

Corresponding author; Email: chitapol4724@gmail.com

(Received: 21 January 2024; Revised: 6 March 2024; Accepted: 6 June 2024)

ABSTRACT

This research aimed to assess the Cub-Scout Basic Unit Leader Training Course of National Scout Organization Thailand (NSOT) by using CIPP Model. The samples included scout personnel using the Cub-Scout Basic Unit Leader Training Course under NSOT in 2022 from simple random sampling, i.e., 5 scouting experts, 20 trainers, 201 trainees, and 14 supervisors of the trainees. The instruments were 4 sets of questionnaires with reliability ≥ 0.80 . The statistics for data analysis included percentage (%), mean (\bar{X}), and standard deviation (S.D.). The findings revealed that for the assessment of general information course efficiency for scout leader training under NSOT in term of context, input, process, and product, the overall of these 4 aspects was high. Specifically, 1. for the assessment of course efficiency in term of context according to the scouting experts' opinions, it was found that the overall was highest. 2. For the assessment of course efficiency in term of input according to the trainers and trainees' opinions, the overall was high. 3. For the assessment of course efficiency in term of process according to the trainers' and trainees' opinions, the overall was high. 4. For the assessment of course efficiency in term of product according to the trainees' and their supervisors' opinions, the overall was high.

Keyword : 1. Curriculum Evaluation 2. Cub-Scout Unit Leader 3. CIPP Model

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ (2556) ได้ประกาศข้อบังคับว่าด้วยการฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือ พุทธศักราช 2556 และข้อบังคับว่าด้วยการแต่งตั้งบุคลากรทางการลูกเสือ พุทธศักราช 2553 (แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2563) ได้กำหนดให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้กำกับลูกเสือหรือผู้ที่สอนลูกเสือจะต้องผ่านการฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือในระดับต่าง ๆ เพื่อที่จะบรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรคือ 1. สามารถชี้แจงจุดหมายและวิธีการของคณะลูกเสือแห่งชาติได้ 2. สามารถอธิบายถึงความพยายามของคณะลูกเสือแห่งชาติที่ต้องจัดแนวทางการฝึกอบรมที่สามารถตอบสนองความต้องการของมวลสมาชิกในยุคปัจจุบันได้ 3. สามารถกำหนดโครงสร้างและวิธีการที่จะสนับสนุนกระบวนการกลุ่มได้ 4. สามารถระบุความสำคัญและความเป็นเอกลักษณ์ของลูกเสือแต่ละประเภทได้จึงจะมีสิทธิ์ที่จะทำการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือได้ 5. สามารถระบุคุณภาพที่จำเป็นสำหรับกลุ่มกับลูกเสือได้ 6. สามารถกำหนดบทบาทผู้เข้ารับการ

ฝึกอบรมในฐานะผู้ใหญ่ในกิจกรรมลูกเสือได้ 7. สามารถระบุแหล่งทรัพยากรที่มีคุณค่าต่อกิจกรรมลูกเสือโดยเฉพาะทรัพยากรบุคคลในท้องถิ่นที่จะช่วยเหลือให้กิจกรรมลูกเสือประสบความสำเร็จได้ ตระหนักถึงคุณค่าที่ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกของกระบวนการลูกเสืออันนำมาซึ่งการพัฒนาสังคมของตน ให้มีความสุขและมั่นคงได้ซึ่งเป็นแนวทางไปสู่ความมั่นคงของชาติได้ ในขณะที่เดียวกันหลักสูตรฝึกอบรมที่ใช้ในปัจจุบันยังไม่ได้รับการปรับปรุงตั้งแต่พุทธศักราช 2537 ดังที่ปรากฏในคู่มือการฝึกอบรม ประกอบกับการฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือในปัจจุบันนั้น ยังคงมีปัญหาในการจัดฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง เช่น ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ความบกพร่องของหลักสูตร คุณสมบัติของผู้ให้การฝึกอบรม ระยะเวลาของการฝึกอบรม กระบวนการจัดการเรียนรู้ระหว่างฝึกอบรม และการประเมินผลการฝึกอบรม (วิลาส นพแก้ว, 2557) อีกทั้งความเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตร ที่ใช้ฝึกอบรมในปีพุทธศักราช 2564 มีความคิดเห็นไปในทางเดียวกัน คือ 1. ปรัชญา แนวคิดบางประการควรได้รับการปรับเปลี่ยนให้เหมาะกับยุคสมัย เช่น ควรเน้นจิตอาสามากขึ้น 2. เนื้อหาบางเรื่องไม่ทันสมัย ไม่เหมาะสมกับสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป 3. วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบางอย่างควรปรับเปลี่ยนให้ทันสมัย เช่น การใช้สื่อเทคโนโลยีมาช่วยในการจัดกิจกรรม ใช้สื่อ นวัตกรรม ที่เหมาะกับยุคศตวรรษที่ 21 4. ด้านการวัดและประเมินผลทางการฝึกอบรมบางวิชายังไม่ชัดเจน

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจประเมินหลักสูตรการฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้น ของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ เพื่อใช้เป็นข้อเสนอแนะด้านการบริหารจัดการฝึกอบรม ด้านผู้ให้การฝึกอบรม ทั้งในด้านความรู้ ความเข้าใจในการฝึกอบรมในการปรับปรุงหลักสูตรให้แก่สำนักงานลูกเสือแห่งชาติต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการทำวิจัย

เพื่อประเมินหลักสูตรการฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้น ของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ โดยการประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 ได้แนวทางการประเมินหลักสูตรการฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้น ของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ

3.2 ได้ผลการประเมินที่จะนำไปปรับปรุงหลักสูตรการฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้น ของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติต่อไป

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการทำวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านลูกเสือ ผู้ให้การฝึกอบรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรม และผู้บังคับบัญชาของผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรการฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้น ที่ทำการฝึกอบรมในปีพุทธศักราช 2565 จำนวน 485 คน

กลุ่มตัวอย่างในการทำวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านลูกเสือ ผู้ให้การฝึกอบรม และผู้เข้ารับการฝึกอบรม และผู้บังคับบัญชาของผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรการฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้น ที่ทำการฝึกอบรมในปีพุทธศักราช 2565 ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) จำแนกกลุ่มตัวอย่างเป็น 4 กลุ่ม จากนั้นแยกตามเพศ อายุ และประสบการณ์ เพื่อให้ได้ความเป็นตัวแทนของประชากรทั้งหมด โดยจำนวนอ้างอิงตามตารางสำเร็จรูปของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) จำนวน 260 คน (ไพศาล หวังพานิช, 2562) ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

แหล่งข้อมูล	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1. ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านลูกเสือ	5	5
2. ผู้ให้การฝึกอบรม	45	40
3. ผู้เข้ารับการอบรม	420	201
4. ผู้บังคับบัญชาของผู้เข้ารับการอบรม	15	14
รวม	485	260

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ คือ แบบสอบถามหลักสูตรบุคลากรทางการลูกเสือ จำนวน 4 ชุด สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านลูกเสือ ผู้ให้การฝึกอบรม ผู้เข้าร่วมฝึกอบรม และผู้บังคับบัญชาของผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรการฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้น รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตาราง 2 ความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งข้อมูลกับความมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรและเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

ชุดที่	แหล่งข้อมูล	ความมุ่งหมายของการประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตร	เนื้อหา	เครื่องมือ
1	ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านลูกเสือ	1. ด้านบริบท	1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร	แบบสอบถาม
2	ผู้ให้การฝึกอบรม	1. ด้านปัจจัยนำเข้า 2. ด้านกระบวนการ	1. ความพร้อมและศักยภาพของผู้ให้การฝึกอบรม เนื้อหาสาระ สื่อการจัดกิจกรรม และสถานที่จัดกิจกรรม 2. กระบวนการจัดกิจกรรม การวัดและประเมินผล	แบบสอบถาม
3	ผู้เข้ารับการฝึกอบรม	1. ด้านปัจจัยนำเข้า 2. ด้านกระบวนการ 3. ด้านผลผลิต	1. ความพร้อมและศักยภาพของผู้ให้การฝึกอบรม เนื้อหาสาระ สื่อการจัดกิจกรรม และสถานที่จัดกิจกรรม 2. กระบวนการจัดกิจกรรม การวัดและประเมินผล 3. ความรู้ตามหลักสูตร ระดับความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตร	แบบสอบถาม
4	ผู้บังคับบัญชาของผู้เข้ารับการฝึกอบรม	1. ด้านผลผลิต	1. ระดับความพึงพอใจต่อผลการปฏิบัติงานเมื่อกลับไปยังสถานศึกษา	แบบสอบถาม

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้ 1. ดำเนินการนำส่งแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง 2. นำแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ที่ได้รับคืน มาคัดเลือกไว้เฉพาะฉบับที่ข้อมูลสมบูรณ์แล้วนำมาวิเคราะห์ ได้รับแบบสอบถามคืน 260 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้ทรงคุณวุฒิด้านลูกเสือ ผู้ให้การฝึกอบรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรม และผู้บังคับบัญชาของผู้เข้ารับการฝึกอบรมผู้วิจัยนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยแบบสอบถาม ใช้สถิติพื้นฐานแยกเป็น 2 กลุ่ม คือ 1. แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จะหาความถี่ และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม 2. แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5. ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านลูกเสือ ผู้ให้การฝึกอบรมลูกเสือ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมลูกเสือ และผู้บังคับบัญชาของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ที่ทำการฝึกอบรมหลักสูตรการฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้น ในปีพุทธศักราช 2565 โดยมีผลรายด้าน ดังนี้

5.1 ผลการประเมินหลักสูตรด้านบริบท

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแบบสอบถาม ชุดที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านลูกเสือ ผลวิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีรายละเอียดดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลการประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรการฝึกอบรมด้านบริบท ในภาพรวม

รายการ	ระดับประสิทธิภาพ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ข้อมูลทั่วไป	4.60	0.89	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์การฝึกอบรมแต่ละข้อ	4.48	0.99	มาก
3. ความเหมาะสมของโครงสร้าง บทเรียน และระยะเวลาการฝึกอบรม	4.46	0.92	มาก
รวม	4.50	0.95	มากที่สุด

วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร ปีที่ 14 ฉบับที่ 2 (มกราคม- มิถุนายน 2567) 71

จากตาราง 3 พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือ ชั้นความรู้ทั่วไป ด้านบริบท ได้แก่ จุดประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร ในความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านลูกเสือ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.95

เมื่อพิจารณารายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ข้อมูลทั่วไป อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.89 รองลงมาคือด้านความเหมาะสมของวัตถุประสงค์การฝึกอบรมแต่ละข้อ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.99 และ ด้านความเหมาะสมของโครงสร้าง บทเรียน และระยะเวลาการฝึกอบรม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.92 ตามลำดับ

5.2 ผลการประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแบบสอบถาม ชุดที่ 2 ผู้ให้การฝึกอบรมลูกเสือ และชุดที่ 3 ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ผลวิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีรายละเอียดดังตาราง 4

ตาราง 4 ผลการประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรการฝึกอบรม ด้านปัจจัยนำเข้า ในความคิดเห็นของผู้ให้การฝึกอบรมและผู้เข้ารับการฝึกอบรม ในภาพรวม

รายการ	ระดับประสิทธิภาพ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ความพร้อมและศักยภาพของผู้ให้การฝึกอบรม	4.26	0.54	มาก
2. ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์การฝึกอบรมแต่ละข้อ	4.25	0.48	มาก
3. ความพร้อมและศักยภาพของผู้ให้การฝึกอบรม สื่อการจัดกิจกรรม สถานที่	3.88	0.48	มาก
รวม	4.14	0.44	มาก

จากตาราง 12 พบว่า ผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือ ชั้นความรู้ทั่วไป ด้านปัจจัยนำเข้า ภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.44

5.3 ผลการประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการ

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแบบสอบถาม ชุดที่ 2 ผู้ให้การฝึกอบรมลูกเสือ และชุดที่ 3 ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ผลวิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีรายละเอียดดังตาราง 5

ตาราง 5 ผลการประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรการฝึกอบรมด้านกระบวนการ ในความคิดเห็นของผู้ให้การฝึกอบรมลูกเสือและผู้เข้ารับการฝึกอบรมลูกเสือ ในภาพรวม

รายการ	ระดับประสิทธิภาพ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การจัดกิจกรรมและการวัดผลประเมินผล (ความเห็นของผู้ให้การฝึกอบรม)	4.23	0.44	มาก
2. การจัดกิจกรรมและการวัดผลประเมินผล (ความเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรม)	3.90	0.59	มาก
รวม	4.07	0.54	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือ ชั้นความรู้ทั่วไป ด้านกระบวนการ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.54

5.4 ผลการประเมินหลักสูตรด้านผลผลิต

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแบบสอบถาม ชุดที่ 3 ผู้เข้ารับการฝึกอบรม และ ชุดที่ 4 ผู้บังคับบัญชาของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ผลวิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีรายละเอียดดังตาราง 6

ตาราง 6 ผลการประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรการฝึกอบรมด้านผลผลิต ในความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมลูกเสือและผู้บังคับบัญชาของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในภาพรวม

รายการ	ระดับประสิทธิภาพ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ความรู้ตามหลักสูตร ความพึงพอใจต่อหลักสูตร	3.69	0.60	มาก
2. ระดับความพึงพอใจต่อผลการปฏิบัติงานเมื่อกลับไปยัง สถานศึกษา	3.67	0.49	มาก
รวม	3.67	0.56	มาก

จากตาราง 6 พบว่า ผลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือ ชั้นความรู้ทั่วไป ด้านผลผลิต ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56

6. สรุปผลการวิจัย

6.1 การประเมินหลักสูตรด้านปริบท

การประเมินหลักสูตรการฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้นด้านปริบท ในความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านลูกเสือ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ข้อมูลทั่วไป อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือด้านความเหมาะสมของวัตถุประสงค์การฝึกอบรมแต่ละข้อ อยู่ในระดับมาก และด้านความเหมาะสมของโครงสร้าง บทเรียน และระยะเวลาการฝึกอบรม อยู่ในระดับมากตามลำดับ

6.2 การประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า

การประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรการฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้น ด้านปัจจัยนำเข้า ตามความคิดเห็นของผู้ให้การฝึกอบรมและผู้เข้ารับการฝึกอบรม ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ความพร้อมและศักยภาพของผู้ให้การฝึกอบรม ตามความคิดเห็นของผู้ให้การฝึกอบรม อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือความเหมาะสมของวัตถุประสงค์แต่ละข้อ ตามความคิดเห็นของผู้ให้การฝึกอบรม ซึ่งอยู่ในระดับมาก และในด้านความพร้อมและศักยภาพของผู้ให้การฝึกอบรม สื่อการจัดกิจกรรม สถานที่ ตามความเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมอยู่ในระดับมาก

6.3 การประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการ

การประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรการฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้น ด้านกระบวนการ ตามความเห็นของผู้ให้การฝึกอบรมและผู้เข้ารับการฝึกอบรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ในด้านการจัดกิจกรรมและการวัดประเมินผล ตามความเห็นของผู้ให้การฝึกอบรม อยู่ในระดับมาก และในด้านการจัดกิจกรรมและการวัดประเมินผล ตามความเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรม อยู่ในระดับมาก

6.4 การประเมินหลักสูตรด้านผลผลิต

การประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรการฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้น ด้านผลผลิต ตามความเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมและผู้บังคับบัญชาของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ในด้านความรู้ตามหลักสูตร ความพึงพอใจต่อหลักสูตร ตามความเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรม อยู่ในระดับมาก และด้านระดับความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานเมื่อกลับไปยังสถานศึกษา ตามความเห็นของผู้บังคับบัญชาของผู้เข้ารับการฝึกอบรม อยู่ในระดับมาก

7. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการประเมินหลักสูตรการฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือผู้กำกับลูกเสือสำรอง ชั้นความรู้เบื้องต้น ของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 ด้าน ที่เป็นเช่นนี้เพราะหลักสูตรนี้ใช้มานาน และวัตถุประสงค์ โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาการอบรมครอบคลุมเป็นสิ่งที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมลูกเสือสมควรเรียนรู้ เป็นที่ยอมรับของผู้ทรงคุณวุฒิ และมีการแก้ไขบางหัวข้อให้ทันสมัยเข้ากับยุคสมัย ปัจจุบัน ผู้ให้การฝึกอบรมลูกเสือและผู้เข้ารับการอบรมต่างเข้าใจวัตถุประสงค์ เนื้อหา และผลการประเมินเป็นที่น่าพึงพอใจ เวลาการอบรมพอดีกับเนื้อหา บุคลากรที่ผ่านการอบรมได้นำความรู้ที่ได้มา สอนนักเรียนได้ถูกต้อง สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และการทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี สอดคล้องกับ ความคิดของ (Daniel, 1971) ที่ว่า การตัดสินใจทุก ๆ เรื่องจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลเชิงประเมินในการ พิจารณาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2554) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตร ปรัชญาดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรโดยภาพรวมพบว่า บัณฑิต นักศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต ผู้สอน กรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ ผู้บริหารมหาวิทยาลัย ผู้บริหารคณะ และคณะกรรมการดำเนินงาน อาจารย์ประจำหลักสูตรมีความคิดเห็นที่เหมาะสมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Mahshid, 2015) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรปรัชญา ดุขฎิบัณฑิต สาขาการสร้างเสริมสุขภาพและการเจริญพันธุ์ ในประเทศอิหร่าน ผลการวิจัยพบว่า 1. โดยภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก มีการวางแผนการบริหารหลักสูตร ที่ชัดเจนและเหมาะสม เพื่อเป็นการส่งเสริมและเอื้อต่อการส่งผลการเรียนรู้ออกมาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถเพิ่มคุณภาพของการบริหารจัดการหลักสูตรได้อย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับการวิจัย ของ (ชมพูนุช ทองภู, 2563) การประเมินหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตลอออุทิศ นครนายก โดยใช้รูปแบบชิปปี้ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน บุคลากร คณะกรรมการโรงเรียน ผู้สอนผู้ปกครองและนักเรียน ประเมินหลักสูตรบูรณาการของชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต ว่ามีผล อยู่ในระดับมากที่สุด

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

8.1.1 ควรมีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ของหลักสูตร

8.1.2 ควรรวบรวมการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือชั้นความรู้เบื้องต้นร่วมกับการฝึกอบรม ชั้นความรู้เบื้องต้น ประเภทอื่น ๆ

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

8.2.1 คณะผู้ให้การฝึกอบรมควรใช้วิธีการฝึกอบรมที่หลากหลาย ที่นอกเหนือจากการบรรยายที่ใช้ในปัจจุบัน

8.3 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

8.3.1 ควรมีการทำวิจัยเกี่ยวกับนวัตกรรมการพัฒนาหลักสูตรอบรมการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือ ชั้นความรู้เบื้องต้น ของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ

8.3.2 ควรมีการทำวิจัยเปรียบเทียบประสิทธิภาพหลักสูตรการฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือ หลักสูตรอื่น ๆ ของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ

8.3.3 ควรมีการทำวิจัยศึกษาเกี่ยวกับระยะเวลาและวิธีการในการฝึกอบรมที่เหมาะสม

9. บรรณานุกรม

ชมพูนุช ทองภู (2563). การประเมินหลักสูตรบูรณาการชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตละออ

อุทิศ นครนายก โดยใช้รูปแบบชิป. (วิทยานิพนธ์ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพัฒนาหลักสูตรและนวัตกรรมการสอน) คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, จังหวัดปทุมธานี

วิลาส นพแก้ว. (2557). การประเมินหลักสูตรลูกเสือสามัญ ชั้นลูกเสือเอก ระดับประถมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 2. วารสารวัดผลการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 20(1), 202-217.

ไพศาล หวังพานิช. (2562). วิธีวิจัยทางการศึกษา. นครราชสีมา: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย

วงษ์ชวลิตกุล.

สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ. (2556). ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วย

การฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือ พ.ศ. 2556. กรุงเทพฯ: ครุสภาลาดพร้าว.

Mahshid, A. (2015). The Evaluation of Reproductive Health Ph.D Program in Iran:

A CIPP Model Approach. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*.

197(25), 61-91.

10. คำขอบคุณ

ขอขอบพระคุณ สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ บุคลากรทางการลูกเสือทุกท่าน ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ ที่ได้ให้ความร่วมมือในการวิจัยในครั้งนี้ หวังว่าการวิจัยในครั้งนี้ จะทำให้กิจการลูกเสือ เจริญก้าวหน้า และประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติต่อไป